

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/120/2014
Identifikačné číslo spisu:	1013201790
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1013201790.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci navrhovateľa: Ing. H. W., bytom F., zastúpeného advokátom JUDr. Júliusom Jánošíkom, AK so sídlom v Bratislave, Klincová 35, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne zo dňa 15. augusta 2013 č. XXX XXX XXXX X, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 12Sd/315/2013-58 zo dňa 19. júna 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 12Sd/315/2013-58 zo dňa 19. júna 2014 m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne č.: XXX XXX XXXX X zo dňa 15. augusta 2013 z r u š u j e a vec jej v r a c i a na ďalšie konanie.

Účastníkom náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne zo dňa 15. augusta 2013 č. XXX XXX XXXX X, ktorým odporkyňa podľa § 112 ods. 1 a § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 721/2004 Z. z. (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) a § 142 ods. 4 písm. a) zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení zákona č. 306/1991 Zb. (ďalej len „zákon č. 100/1988 Zb.“) zamietla žiadosť navrhovateľa o priznanie starobného dôchodku od 29. mája 2010 s odôvodnením, že bolo v konaní o starobnom dôchodku preukázané písomným potvrdením Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia zo dňa 22. mája 2013, že navrhovateľovi bol od 1. októbra 1998 priznaný výsluhový dôchodok podľa § 26 zákona č. 114/1998 Z. z. o sociálnom zabezpečení vojakov v znení zákona č. 131/1999 Z. z. a podľa ustanovenia § 125 ods. 11 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa od 1. júla 2002 naďalej považuje za výsluhový dôchodok. Keďže získal najmenej 25 rokov zamestnania v služobnom pomere a vykonával najmenej 20 rokov službu zaradenú do I. kategórie funkcií, vznikol mu nárok na starobný dôchodok podľa § 132 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. od 11. novembra 1996, t. j. pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 328/2002 Z. z.

Súd v konaní podľa § 250l a nasl. O.s.p. preskúmal napadnuté rozhodnutie odporkyne i konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že opravný prostriedok navrhovateľa nie je dôvodný.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 v spojení s ustanovením § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože navrhovateľ nebol v konaní úspešný a odporkyňa nemá zo zákona právo na ich náhradu.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že sociálna poisťovňa je príslušná na rozhodovanie o nároku na starobný dôchodok v zmysle zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení. Nárok na starobný dôchodok navrhovateľovi vznikol podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, ktoré príslušnosť Sociálnej poisťovne na rozhodnutie o tomto nároku vylučujú. Navrhovateľovi nárok na starobný dôchodok nevznikol podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, a to ani s prihliadnutím na ustanovenie § 261 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., pretože nesplnil podmienku nepretržitého zamestnania od vzniku nároku na starobný dôchodok do 31. decembra 2003.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie prostredníctvom svojho právneho zástupcu a navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil, zrušil rozhodnutie odporkyne a vec je vrátil na ďalšie konanie, pretože prvostupňový súd nesprávne vyhodnotil procesné pochybenie odporkyne a nesprávne vyhodnotil právomoc odporkyne.

Podľa jeho názoru odporkyňa nemala právomoc vydať meritórne rozhodnutie a mala vec postúpiť na Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia. Prvostupňový súd správne vyhodnotil, že na starobný dôchodok navrhovateľa sa vzťahuje zákon č. 100/1988 Zb., napriek tomu ho na tento prípad neaplikoval.

Poukázal na znenie ustanovenia § 20 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, podľa ktorého ak správny orgán nie je príslušný na rozhodnutie, je povinný podanie bez meškania postúpiť príslušnému správnomu orgánu a upovedomiť o tom účastníka konania. Ak je nebezpečenstvo z omeškania, správny orgán urobí nevyhnutné úkony, najmä na odvrátenie hrozacej škody. Medzi účastníkmi konania nie je sporné, že o nároku navrhovateľa na starobný dôchodok má rozhodnúť Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia. Medzi účastníkmi konania je sporné ako mala odporkyňa naložiť s návrhom navrhovateľa. Podľa citovaných ustanovení mala odporkyňa vec postúpiť príslušnému orgánu bez toho, že by rozhodla meritórne vo veci.

Navrhovateľ je taktiež toho názoru, že odporkyňa nebola nielenže oprávnená rozhodnúť o zvýšení starobnej dávky, ale nebola ani oprávnená rozhodnúť o žiadosti navrhovateľa. Pri vydaní napadnutého rozhodnutia tak prekročila svoje právomoci. Odporkyňa mala vec postúpiť na Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia.

Odporkyňa navrhla, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správne. Dôvody, ktoré navrhovateľ uvádza v odvolaní považuje odporkyňa za neopodstatnené. Odporkyňa má za to, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, na základe ktorého náležite právne posúdil vec, pričom nezistil nezákonnosť rozhodnutia odporkyne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, preskúmal bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyselne dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné.

Ako vyplynulo z predloženého administratívneho spisu ako i súdneho spisu navrhovateľ žiadosťou zo dňa 29. mája 2013 požiadal o priznanie starobného dôchodku, ktorý žiadal priznať od 1. októbra 1998. Navrhovateľ potvrdením Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia zo dňa 22. mája 2013 preukázal, že mu bol od 1. októbra 1998 priznaný podľa § 26 zákona č. 114/1998 Z. z. o sociálnom zabezpečení vojakov v znení zákona č. 131/1999 Z. z. a podľa ustanovenia § 125 ods. 11 zákona č. 328/2002 Z. z. o

sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov výsluhový dôchodok. Na nárok na výsluhový dôchodok a jeho výšku bola navrhovateľovi zhodnotená doba výkonu základnej vojenskej služby od 1. novembra 1960 do 31. októbra 1962 a doba služobného pomeru od 1. novembra 1962 do 30. septembra 1992 a od 1. mája 1994 do 30. septembra 1998 zaradená do I. kategórie funkcií.

Odvolací súd v tejto veci udáva, že navrhovateľ získal najmenej 25 rokov zamestnania v služobnom pomere a vykonával najmenej 20 rokov službu zaradenú do I. kategórie funkcií, preto mu vznikol nárok na starobný dôchodok podľa § 132 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. od 11. novembra 1996, t. j. pred účinnosťou zákona č. 461/2003 Z. z.

Podľa § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 721/2004 Z. z. v konaniach o nárokoch na dávky a ich výplatu z dôchodkového zabezpečenia, ktoré vznikli pred 1. januárom 2004 a o ktorých nebolo do tohto dňa rozhodnuté, sa rozhodne podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004.

Podľa § 142 ods. 4 písm. a) zákona č. 100/1988 Zb. o dávke dôchodkového zabezpečenia vojakov z povolania rozhoduje Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia.

Navrhovateľ splnil podmienky nároku na starobný dôchodok podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb. (§ 129 až § 145) dňom 11. novembra 1996.

Podľa § 94 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. nárok na výplatu dávky vzniká splnením podmienok ustanovených pre vznik nároku na dávku a jej výplatu a podaním žiadosti o priznanie alebo vyplácanie dávky.

Navrhovateľ nebol po vzniku nároku na starobný dôchodok naďalej nepretržite zamestnaný k 31. decembru 2003. Vzhľadom na to sa na neho nemôže vzťahovať ustanovenie § 261 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z.

Nárok na starobný dôchodok podľa § 132 ods. 1 písm. a) zákona č. 100/1988 Zb. navrhovateľovi nesporne vznikol už ku dňu 11. novembru 1996 a zostal zachovaný podľa § 275 zákona č. 100/1988 Zb. v spojení s § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z.

Kompetencia príslušných orgánov (v danom prípade Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia) rozhodnúť o sociálnom zabezpečení vojakov, teda aj o nároku na starobný dôchodok, nie je v danom prípade ustanovením § 143a bodu 1 zákona č. 328/2002 Z. z. dotknutá, keďže navrhovateľ nebol od vzniku nároku na starobný dôchodok nepretržite zamestnaný k 31. decembru 2003, ako to predpokladá ustanovenie § 261 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z.

Keďže v zmysle uvedeného je na rozhodnutie o nároku navrhovateľa na starobný dôchodok príslušný Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia, odporkyňa pochybila, keď o žiadosti navrhovateľa o starobný dôchodok sama rozhodla. Na takéto rozhodnutie v danom prípade nebola vecne príslušná a jeho žiadosť mala postúpiť na rozhodnutie príslušnému orgánu.

Z uvedených dôvodov odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za nesúladne so zákonom a preto podľa § 250ja ods. 3 veta prvá v spojení s § 250l ods. 2 a § 250j ods. 2 písm. e) O.s.p. zmenil rozsudok krajského súdu, rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní je odporkyňa viazaná právnym názorom odvolacieho súdu (§ 250ja ods. 3 O.s.p.) a žiadosť navrhovateľa o starobný dôchodok postúpi na rozhodnutie príslušnému orgánu podľa § 142 ods. 4 písm. b) zákona č. 100/1988 Zb., t. j. Vojenskému úradu sociálneho zabezpečenia.

O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 250k ods.1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 151 ods.1 O.s.p. Účastníkom náhradu trov konania nepriznal. Navrhovateľ bol v konaní úspešný, avšak

trovy konania si v danom prípade nevyčísľil do troch dní od vyhlásenia rozsudku v zmysle zákona. Odporkyňa nemá zo zákona právo na ich náhradu a nebola ani v konaní úspešná.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.